

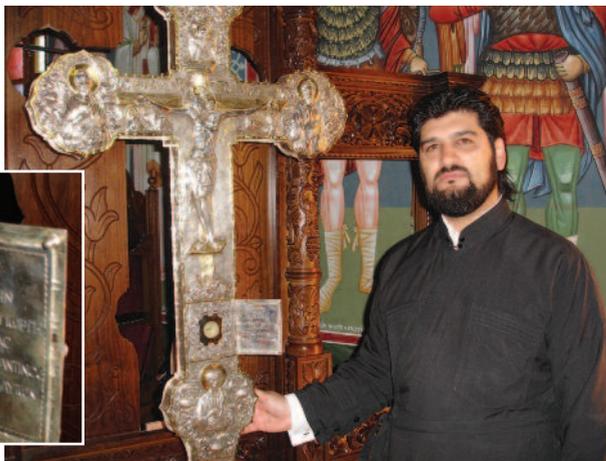
Ιερός ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης

Στις 21 Μαΐου, ημέρα που τιμάται η μνήμη των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, γιορτάζει και ο ομώνυμος ναός που βρίσκεται στα όρια του δήμου Λευκωσίας. Φέτος οι εορτασμοί θα είναι πιο λαμπροί εξαιτίας της πρόσφατης ανακαίνισης που έγινε στο ναό αλλά κυρίως λόγω της παρουσίας του τεμαχίου από το Τίμιο Ξύλο που θα φιλοξενηθεί μόνιμα πλέον εκεί.

Γράφει ο Γιώργος Κωνσταντίνου

Ο κοιμητηριακός ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στην Παλουριώτισσα λειτουργεί σήμερα και ως ενοριακός, λόγω της μεγάλης πληθυσμιακής ανάπτυξης της περιοχής, ιδιαίτερα μετά την τουρκική εισβολή το 1974. Βρίσκεται στα σύνορα του δήμου Λευκωσίας με το δήμο Αγλαντζιάς, στη λεωφόρο Λάρνακος, το δρόμο που κάποτε οδηγούσε στη Λάρνακα, μέσω του κατεχόμενου χωριού Πυρόι. Για την ιστορία και τη σημερινή κατάσταση του ναού, αλλά και του κοιμητηρίου, μας μίλησε ο Οικονόμος Παναγιώτης Τριανταφύλλου ο οποίος υπηρετεί εκεί από το Νοέμβριο του 2005. Όπως μας ανέφερε ο πάτερ Παναγιώτης, το «Νέον Κοιμητήριο Λευκωσίας» λειτούργησε την 1η Ιανουαρίου του 1943 και η περιοχή στην οποία βρίσκεται ήταν, την τότε εποχή, αρκετά έξω από τη Λευκωσία. Η λειτουργία του «Νέου Κοιμητηρίου» έγινε μετά το κλείσιμο του παλαιού, που βρισκόταν δίπλα από το ναό του Αγίου Σπυρί-

Ο Οικονόμος Παναγιώτης Τριανταφύλλου μας δείχνει το σταυρό στον οποίο είναι τοποθετημένο το τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου, που φιλοξενείται μόνιμα στο ναό.

δωνα, παρά τον αστυνομικό σταθμό Λυκαβητού, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης εγκαινιάστηκε στις 23 Μαΐου 1954 (από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο τον Γ') και για τα δεδομένα της εποχής θεωρείτο πολύ μεγάλος. Αφιερώθηκε στους Αγίους Κωνσταντίνο και Ελένη προς τιμή των μεγάλων ευεργετών του Κώστα και Ρόζας Χριστοδούλου.

Φέτος συμπληρώνονται 60 χρόνια από την έναρξη της ανέγερσης του ναού και 56 χρόνια από το μύρωμά του (εγκαίνια), επέτειοι που, μαζί με την ευκαιρία της ανακαίνισης αλλά κυρίως της παρουςίας του τεμαχίου του Τιμίου Ξύλου, ώθησαν την Εκκλησιαστική Επιτροπή να διοργανώσει τριήμερους εορτασμούς (21-23 Μαΐου).

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο ναός, εκτός από την 21η Μαΐου (γιορτή Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης) θα πανηγυρίζει, από τώρα και στο εξής, και στις 14 Σεπτεμβρίου (Ύψωση Τιμίου Σταυρού) και την Κυριακή της Σταυροπροσκυνησεως (Γ' Νηστειών).

Ο πάτερ Παναγιώτης, που ήρθε στην Κύπρο από την Ελλάδα το 2002, έχοντας ήδη χειροτο-

νηθεί ιερέας, μας δήλωσε ότι αναλαμβάνοντας το ναό φρόντισε να μηχανογραφήσει όλο το αρχείο του κοιμητηρίου και να χαρτογραφήσει το χώρο. Με τον ερχομό του καθιέρωσε Θεία Λειτουργία και κάθε Σάββατο, αφού η ημέρα αυτή είναι αφιερωμένη από την Ορθόδοξη Εκκλησία στους νεκρούς.

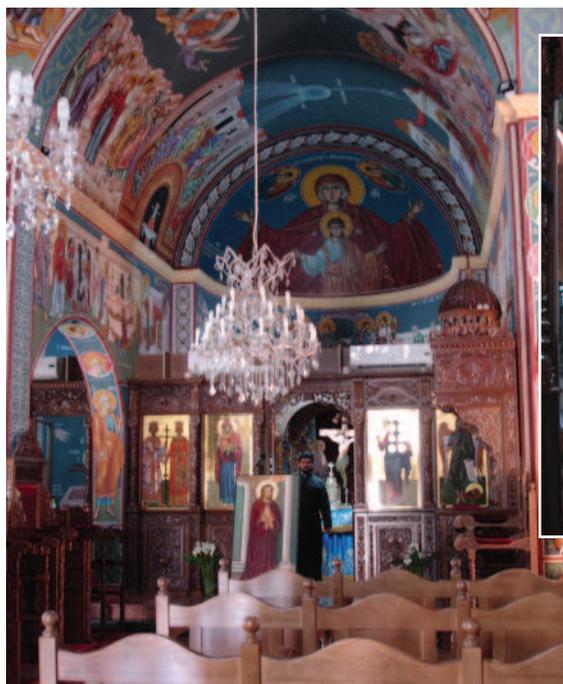
Στόχος του Οικονόμου Παναγιώτη Τριανταφύλλου είναι το κοιμητήριο να μοιάζει περισσότερο με πάρκο και να προβληθεί ως χώρος στον οποίο έχουν ταφεί μεγάλες και ιστορικές προσωπικότητες της Κύπρου, όπως ο Θεμιστοκλής Δέβρης, ο Εζεκίας Παπαϊωάννου, η Ουρανία Κοκκίνου, ο μεγάλος ιεροψάλτης Στυλιανός Χουρμούζιος, η μεγάλη ευεργέτης της Λευκωσίας Ευγενία Θεοδότου, ο Γώγος Παρακευαΐδης, ήρωες του αγώνα της ΕΟΚΑ και πολλοί άλλοι.

Πολύτιμο εκκλησιαστικό κειμήλιο

Μετά από πρωτοβουλία της Εκκλησιαστικής Επιτροπής, του πατέρα Παναγιώτη αλλά και προσωπική επιθυμία του ίδιου του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β', ο ναός έκλεισε το Σεπτέμβριο του 2009 για πλήρη ανακαίνιση. Στην εκκλησία τοποθετήθηκε κλιματισμός, αλλάχθηκε το τέμπλο, επιδιορθώθηκε η στέγη και ο περιβάλλοντας χώρος. Κατά τη διάρκεια των έργων, που ήταν η μοναδική σημαντική συντήρηση που έγινε στο ναό από τον καιρό της ανέγερσής του, οι ανάγκες της εκκλησίας εξυπηρετούνταν από το γειτονικό ξωκλήσι του Αγίου Χαράλάμπους στην Αγλαντζιά.

Ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης επα- ➤

Από χώρος προσευχής και θρήνου γίνεται τώρα και σημαντικό προσκύνημα για τους Ορθόδοξους χριστιανούς

ναλειτούργησε στις 5 Μαρτίου 2010 με πανηγυρικές εκδηλώσεις που διήρκεσαν τρεις μέρες, επί των εορτών της Ευρέσεως του Τιμίου Σταυρού και της Σταυροπροσκυνήσεως. Τις μέρες εκείνες μεταφέρθηκε στο ναό μικρό τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου, εντός αργυροχρυσοσύνθετου σταυρού (ο οποίος τεχνουργήθηκε στη Λεμεσό από τον κ. Ηλία Νούση και δωρήθηκε στο ναό από τον κ. Κωνσταντίνο Καραγιώργη εις μνήμη της συζύγου του Χαριτίνης), που θα παραμείνει για μόνιμη προσκύνηση. Όπως μας τόνισε ο πάτερ Παναγιώτης, με την παρουσία του Τιμίου Ξύλου ο ναός μετατρέπεται πλέον και σε σημαντικό προσκύνημα για τους απανταχού Ορθοδόξους.

Το Τιμίο Ξύλο στην Κύπρο

- Τμήμα του Τιμίου Σταυρού υπάρχει στο Σταυροβούνι, καθώς επίσης ένα αγιασμένο καρφί και ένας από τους σταυρούς των ληστών, τα οποία άφησε η Αγία Ελένη.
- Στην Τόχνη, στην οποία η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού είναι η μοναδική που χτίστηκε πάνω σε γεφύρι, υπάρχει τεμάχιο του σταυρού του Χριστού. Η εκκλησία της Τόχνης όπως και το Σταυροβούνι κτίστηκαν από την Αγία Ελένη.

- Στην ιστοσελίδα του δήμου Λευκάρων διαβάζουμε ότι, σύμφωνα με την παράδοση, ο μεγάλος ασημένιος σταυρός στο τέμπλο του ναού του Τιμίου Σταυρού, φέρει ένα κομμάτι του Τιμίου Ξύλου.
- Στη Μονή Τιμίου Σταυρού στο Όμοδος υπάρχει τεμάχιο του Σχοινιού με το οποίο έδεσαν το Χριστό στο Σταυρό. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα του χωριού ο Άγιος Κάνναβος, που ονομάζεται και Άγιο Σχοινίο, είναι το μοναδικό που σώζεται στο κόσμο. Πάντως στην ιστοσελίδα αναφέρεται ότι διάφοροι ιστορικοί, όπως ο Νεόφυτος Ροδιός, ο Ρώσος μοναχός περιηγητής Μπάροσκου, ο Αρχιμανδρίτης Κυπριανός κ.ά. έγραψαν ότι η Αγία Ελένη άφησε στο μοναστήρι κομμάτι από το Άγιο Σχοινί και το Τιμίο Ξύλο.

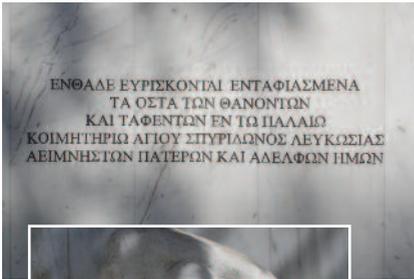
Πολύ μικρά τεμάχια του Τιμίου Ξύλου πιθανόν να υπάρχουν και σε άλλα μοναστήρια ή εκκλησίες της Κύπρου, όπως για παράδειγμα στον Κύκκο.

Το μεγαλύτερο μέρος του Τιμίου Σταυρού βρίσκεται σήμερα στο Άγιο Όρος, στη Μονή Ξηροποτάμου.

Ο βίος των Αγίων

Ο Μέγας Κωνσταντίνος γεννήθηκε το 274 μ.Χ. Πατέρας του ήταν ο Κωνσταντίος, ο Α΄ ο Χλωρός και

μητέρα του η Ελένη, από το Δρέπανο της Βιθυνίας. Ο Κωνσταντίνος από 18 χρονών έγινε στρατιωτικός. Το 306 μ.Χ. διαδέχτηκε στον αυτοκρατορικό θρόνο τον πατέρα του. Ήταν αυτός που με το χριστιανικό σταυροειδές λάβαρο με το ελληνόγραμμα «εν τούτω νικά», κατατρόπωσε τα στρατεύματα του Μαξεντίου και έπειτα του Λικινίου. Επίσης ήταν ο πρώτος αυτοκράτορας που ευνόησε την Εκκλησία, μετά από τρεις αιώνες ανελέητου διωγμού. Μετέφερε την πρωτεύουσα του ρωμαϊκού κράτους στο αρχαίο Βυζάντιο και εκεί έκτισε την Κωνσταντινούπολη. Ο Μέγας Κωνσταντίνος πέ-

Η εικόνα της Παναγίας της Ελεούσας του Κύκκου, αριστερά της Πύλης. Όπως μας εξήγησε ο πάτερ Παναγιώτης, οι εικόνες της Παναγίας ξεχωρίζουν ανάλογα με τη θέση που κρατά το θείο Βρέφος και από τη διακόσμηση.

θανε σε ηλικία 63 ετών (21 Μαΐου 337).

Η μητέρα του Ελένη, που συνορτάζεται με το γιο της στις 21 Μαΐου, ήταν αυτή που βρήκε τον Τιμίο Σταυρό στους Αγίους Τόπους. Η Αγία Ελένη (πέθανε το 329) συνέδεσε το όνομά της με την Κύπρο αφού επιστρέφοντας από τους Αγίους Τόπους (ήταν τότε 80 περίπου χρόνων) μετά την ανεύρεση του Τιμίου Σταυρού, θαλασσοταραχή οδήγησε το καράβι στα νότια παράλια της Κύπρου και το ανάγκασε να προσορμισθεί σ' ένα μικρό όρμο, κοντά στον οποίο χυνόταν ένας χείμαρρος, που από τότε ονομάστηκε Βασιλοπόταμο, δίπλα στο σημερινό Ζύγι.

Πληροφορίες

Πρόεδρος της Επιτροπής του ναού και πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του κοιμητηρίου είναι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β΄.

- Επίτροποι: Μιχαλάκης Πιερίδης (Γραμματέας), Κυριάκος Χρυσής (Ταμίας), Σταύρος Αντωνίου (Μέλος) και Γιώργος Μιχαηλίδης (Μέλος)
- Ίερατικός προϊστάμενος και γραμματέας του κοιμητηρίου: Οικονόμος Παναγιώτης Τριανταφύλλου (τηλέφωνο: 99760119)

Ο ναός είναι ανοικτός καθημερινά, από νωρίς το πρωί, μέχρι αργά το απόγευμα. Κάθε Παρασκευή στις 18:00 τελείται παράκληση στον Τιμίο Σταυρό. ■